

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

26.02.2018 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

News.bg

✓ Работодателите благодарят на Борисов и Симеонов за вноса на кадри

С писмо до премиера Бойко Борисов и вицепремиера Валери Симеонов представителните организации на работодателите - АОБР (АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ) изразяват своята удовлетвореност от приетите от Комисията по труда, социалната и демографската политика промени в Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност, на първо гласуване.

За работодателите, с тези промени ще се осигури достъп до пазара на труда на необходимите специалисти, за каквито са налице безсъмнени и непреодолими със собствен ресурс потребности.

Според тях, пазарът на труда в България изпитва остър недостиг, както на специалисти на практика за всички икономически дейности от реалния сектор, на квалифицирани работници с годишна заетост, така и на сезонни работници.

"Причините за това са най-вече отрицателният приток - на 107 хиляди пенсионирали се имаме 54 хиляди завършили средно образование за миналата година. На 100 излезли от пазара на труда имаме едва 63-ма влезли. Ситуацията се утежнява допълнително от отрицателната нетна миграция - през последните години, макар и намаляваща, разликата между напусналите и завърналите се е около 4 хиляди души годишно", обясняват работодателите.

"От друга страна, имаме ръст на икономиката от порядъка на 4% и работодателите прогнозираят ръст на необходимата численост на персонала. Недостигът на човешки ресурси се изтъква като главната пречка от инвеститорите (наши и чужди) и е главният задържащ по-бързия икономически растеж фактор", допълват те.

Представителните организации на работодателите обясняват, че в момента има крещящ недостиг на специалисти с висше образование в ИТ сектора, машиностроенето, електротехниката и електрониката и др. от порядъка на десетки хиляди от една страна и едва 177 внесени за цялата 2017 г. специалисти със синя карта.

Работодателите коментират, че позитивното икономическо развитие на страната и целта за постигане на още по-добър растеж обуславят необходимостта от най-важните приети изменения, сред които:

1. По §3 - ограничението, предвидено в чл. 7, ал. 1, т. 2 (в предходните 12 месеца общият брой на гражданите на трети държави, работещи за местния работодател, не надвишава 10 на сто от средносписъчната численост на наетите по трудово правоотношение български граждани, граждани на други държави - членки на Европейския съюз, на държави - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария), е всъщност самоограничение, тъй като не се изисква по европейските регулации. Това е обективна пречка за наемане на необходими работници. Приетото облекчаване на този режим, съответно - чрез възможността общият брой на гражданите на трети държави, работещи за местния работодател, да е ограничен до 20 на сто и до 35 на сто за малките и средни предприятия, решава едновременно два проблема - липсата на подходящи работници и тромавото администриране при надвишаване на настоящия праг. Ограничение от 10 на сто пречи основно на малките и средни предприятия да наемат нужното им количество работници, особено в случаите на микро-предприятията. Приетата промяна в размера на ограничението ще намали значително броя на случаите, в които се налага разглеждането и разрешаването индивидуално на всеки конкретен казус. И в действащата, и в приетата редакция на тази норма Министерът на труда и социалната политика може да разрешава достъп до пазара на труда в отделни случаи извън ограниченията по чл. 7, ал. 1, т. 2, едва след като изиска становища от съответните държавни органи, както и от представителните организации на работодателите и на работниците и служителите на национално равнище, от творчески съюзи, спортни федерации и национални спортни организации, от органите на местното самоуправление. Така ще е и занапред, но вместо при надвишаване на 10 на сто, вече ще се прилага при надвишаване от 20 на сто, респективно (при малки и средни предприятия) - при надвишаване на 35 на сто от средносписъчната численост на наетите. Освен процесуална и времева икономия, подобно изменение ще представлява намаляване на административната тежест, както за бизнеса, така и за държавата в лицето на МТСП.

2. По §4 - лица от български произход да могат да упражняват заетост без разрешение по чл. 7, ал. 3, след регистрация от работодателя в Агенцията по заетостта при условия и по ред, определени в правилника за прилагане на закона. Тази промяна ще облекчи достъпа до пазара на труда на лица от български произход, а с това ще ги мотивира да търсят своите перспективи за развитие в България. Допълнителен аргумент за подкрепа е, че хората от български произход следва да бъдат насърчени за интегриране у нас, а не както е в действащата редакция на закона - да са поставени при равни условия с всички граждани на трети страни, независимо от произхода.

3. По §11 - добавя се 20-дневен срок за издаване на Единното разрешение за пребиваване и работа. В действащата редакция на закона няма предвиден срок, а с промяната ще се постигне времева стегнатост и повече ефикасност в работата на администрацията, което е в подкрепа на бизнеса.

4. По §12 - създава се §12а, като формално отпада изискването за предварително проучване на пазара на труда (т.нар. "пазарен тест"). Тази промяна е изключително важна. Тя превръща формалния пазарен тест, провеждан понастоящем в рамките на чисто административна процедура (проверява се има ли български граждани, които да отговарят на условията за определена работа), в реален пазарен тест - ако работодателят реши да назначи чужденец на свободната позиция, то ще трябва да заплаща най-малко 1,5 пъти по-висока от средната работна заплата в Република България, плюс допълнителни разходи за транспорт, настаняване, разрешения и пр. Накратко - назначаването на чуждестранен работник ще е съпътствано с поне 2 пъти по-големи разходи за работодателя, в сравнение с тези за български работник (ако за позицията има такъв). Следователно, предпочитанието на работодателя ще е обусловено от изцяло обективни и прагматични предпоставки - производствена необходимост, подходяща квалификация и опит на кандидата, разходи за труд. Няма причина да бъде предпочетено драстично по-скъпото и сложно решение за внос на специалист, ако търсеният специалист може да бъде намерен на местния пазар на труда.

5. По §13 - отменя се чл. 18, в който са Списъкът на професиите, за които има недостиг на висококвалифицирани специалисти, и изискването брутна работна заплата, посочена в трудовия договор на работника - гражданин на трета държава, да е най-малко два пъти по-висока от средната работна заплата в Република България. Този ограничителен списък не показва никаква пригодност за времето на действието си. Обратно - представляваше реална пречка пред упражняване на висококвалифицирана заетост от работник - гражданин на трета държава, чиято професия не попадеше във въпросния списък (а в него до месец януари на настоящата година попадаха само специалисти от сферата на информационните и комуникационните технологии). Освен това, изискването за минимално възнаграждение в двоен размер спрямо средната работна заплата е поредното наше самоограничение, каквото не се изисква от нормите на ЕС, които и в този случай сме надскочили.

Работодателите разчитат, че тези промени ще бъдат приети на второ гласуване и в пленарна зала, за да бъде облекчен достъпът на работници от трети страни до българския пазар на труда - решение, изцяло в подкрепа на родната икономика и основа за по-висок растеж, както и на Вашата държавническа ангажираност с този процес.

Патриотичен десант

✓ Работодателите благодарят на Борисов и Валери Симеонов за промените в Закона за трудовата миграция

Те са категорични, че пазарът на труда в България изпитва остър недостиг от специалисти и работници. Облекченият внос на кадри би подкрепил родната икономика

С писмо до премиера Бойко Борисов и вицепремиера Валери Симеонов Представителните организации на работодателите - АОБР (АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ), изразяват своята удовлетвореност от приетите от Комисията по труда, социалната и демографската политика промени в Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност, на първо гласуване.

Според работодателите, с тези промени ще се осигури достъп до пазара на труда на необходимите специалисти, за каквито са налице безсъмнени и непреодолими със собствен ресурс потребности.

Те са категорични, че пазарът на труда в България изпитва остър недостиг както на специалисти на практика за всички икономически дейности от реалния сектор, на квалифицирани работници с годишна заетост, така и на сезонни работници. "Причините за това са най-вече отрицателният приток - на 107 хиляди пенсионирали се имаме 54 хиляди завършили средно образование за миналата година. На 100 излезли от пазара на труда имаме едва 63-ма влезли. Ситуацията се утежнява допълнително от отрицателната нетна миграция - през последните години, макар и намаляваща, разликата между напусналите и завърналите се е около 4 хиляди души годишно", обясняват работодателите.

"От друга страна, имаме ръст на икономиката от порядъка на 4% и работодателите прогнозираят ръст на необходимата численост на персонала. Недостигът на човешки ресурси се изтъква като главната пречка от инвеститорите (наши и чужди) и е главният задържащ по-бързия икономически растеж фактор", допълват те.

Представителните организации на работодателите обясняват, че в момента има крещящ недостиг на специалисти с висше образование в ИТ сектора, машиностроенето, електротехниката и електрониката и др. от порядъка на десетки хиляди от една страна и едва 177 внесени за цялата 2017 г. специалисти със синя карта.

Работодателите разчитат, че промените ще бъдат приети на второ гласуване и в пленарна зала, за да бъде облекчен достъпът на работници от трети страни до българския пазар на труда. Което, по думите им, е решение, изцяло в подкрепа на родната икономика и основа за по-висок растеж.

Черно море

✓ Работодателите искат в персонала си до 35% кадри от трети страни

Бизнесът настоява да отпадне изискването заплата на чужденците да е два пъти по-висока

Да се отмени ограничението наетите в български фирми работници от трети страни да не надвишават 10% от персонала от българи и работници от ЕС, настояват представителните организации на работодателите на национално равнище. С писмо до управляващите те предлагат да се облекчи режимът с наемане на работници и да се приеме общият брой на гражданите на трети държави, работещи за местния работодател, да е до 20% за малките и до 35% за средните предприятия. Според тях така ще се решат едновременно два проблема - липсата на подходящи работници и тромавото администриране при надвишаване на настоящия праг.

Това пише в писмото на Божидар Данев, изпълнителен председател на БСК и председател на Асоциацията на организациите на българските работодатели за 2018 г., изпратено по поръчение на АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ. В него се напомня, че сега в България се налага самоограничение, тъй като няма такива изисквания в европейските регулации. Работодателите смятат, че сегашното ограничение от 10% пречи основно на малките и средни предприятия да

наемат нужното им количество работници, особено в случаите на микропредприятията. Те са категорични, че промяна в размера на ограничението ще намали значително броя на случаите, в които се налага разглеждането и разрешаването индивидуално на всеки конкретен казус, ще се отрази на административната тежест, както за бизнеса, така и за държавата в лицето на МТСП.

По-лесен достъп до пазара на труда

За облекчаване на достъпа на работници от трети страни на българския пазар на труда ще допринесе и искането на предприемачите лица от български произход да могат да упражняват заетост, след като работодателят ги регистрира в Агенцията по заетостта. Тази промяна ще облекчи достъпа до пазара на труда на лица от български произход, а с това ще ги мотивира да търсят своите перспективи за развитие в България. Допълнителен аргумент за подкрепа е, че хората от български произход следва да бъдат насърчени за интегриране у нас, а не както е в действащата редакция на закона – да са поставени при равни условия с всички граждани на трети страни, независимо от произхода, се посочва в писмото.

Работодателите настояват да има 20-дневен срок за издаване на Единното разрешение за пребиваване и работа, с което ще се постигне времева стегнатост и повече ефикасност в работата на администрацията. Представителите на бизнеса искат да отпадне изискването за предварително проучване на пазара на труда (т.нар. „пазарен тест“), който проверява има ли български граждани, които да отговарят на условията за определена работа. Работодателите са категорични, че тази промяна е изключително важна, защото превръща формалния пазарен тест, който сега се провежда в рамките на чисто административна процедура, в реален пазарен тест, и ако работодателят реши да назначи чужденец на свободната позиция, то ще трябва да заплаща най-малко 1,5 пъти по-висока от средната работна заплата в страната, плюс допълнителни разходи за транспорт, настаняване, разрешения и пр.

Назначаването на чуждестранен работник ще е съпътствано с поне два пъти по-големи разходи за работодателя, в сравнение с тези за български работник (ако за позицията има такъв). Следователно, предпочитанието ще е обусловено от изцяло обективни и прагматични предпоставки – производствена потребност, подходяща квалификация и опит на кандидата, разходи за труд. Няма причина да бъде предпочетено драстично по-скъпото и сложно решение за внос на специалист, ако търсеният специалист може да бъде намерен на местния пазар на труда, обясняват от БСК.

За пример се посочва „крещящ недостиг на специалисти с висше образование в ИТ сектора, машиностроенето, електротехниката и електрониката и др. – от порядъка на десетки хиляди и едва 177 внесени за цялата 2017 г. специалисти със синя карта“. Като причина за това работодателите смятат тежките и скъпи процедури и ненужни ограничения. В тази посока е искането да отпадне в Списъка на професиите, за които има недостиг на висококвалифицирани специалисти, и изискването брунтната работна заплата, посочена в трудовия договор на работника - гражданин на трета държава, да е най-малко два пъти по-висока от средната работна заплата в България.

Този ограничителен списък не показва никаква пригодност за времето на действието си. Обратно – представляваше реална пречка пред упражняване на висококвалифицирана заетост от работник - гражданин на трета държава, чиято професия не попадеше във въпросния списък (а в него до месец януари на настоящата година попадаха само специалисти от сферата на информационните и комуникационните технологии), твърдят в БСК. Освен това, изискването за минимално възнаграждение в двоен размер спрямо средната работна заплата е поредното наше самоограничение, каквото не се изисква от нормите на ЕС, които и в този случай сме надскочили, е мнението на предприемачите.

Те се надяват предложените промени да се имат предвид при гласуване на второ четене на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност.

Важни обществено-икономически и политически теми

Капитал

✓ КАКВО СЕ ОЧАКВА ПРЕЗ СЛЕДВАЩАТА СЕДМИЦА

Новият енергиен министър официално ще бъде обявен в сряда

Очакванията са името на новия енергиен министър официално да бъде съобщено в сряда, след решение на съвета на управляващата коалиция, но отсега слуховете сочат, че това ще е досегашният заместник на Теменужка Петкова - Жечо Станков.

Теменужка Петкова обяви, че подава оставка в петък, след като ЧЕЗ официално съобщи, че продава активите си в България на "Инерком България". Премиерът от Брюксел обяви, че приема оставката с обяснението, че не бива да се оставя и най-малко съмнение за намеса по сделката. Петкова е вторият министър от кабинета "Борисов 3", който подава оставка, след здравния министър проф. д-р Николай Петров, но тук поводът за оставката е скандал, който тепърва ще се развива.

Кой ще оглави здравната каса и колко дължи тя за лечение на българи в европейските страни

Дали здравната каса дължи 271 млн. лв. за лечение на български граждани в останалите европейски страни и колко точно са просрочията при плащанията й ще стане ясно в понеделник, след поредното заседание на надзорния съвет на касата. През седмицата се очаква да бъде подписан Национален рамков договор между НЗОК и Българския лекарски съюз за цените и обемите медицински дейности, които касата ще плаща след 1 април, когато договорът започва действие. Ще бъде решена и съдбата на управителя на здравната каса проф. Камен Плочев, чиято оставка беше поискана от здравния министър Кирил Ананиев. В момента Плочев е в болница, не е подал оставка, а касата няма подуправител, който да го замества.

Ако досегашните изчисления на касата отново излязат верни, държавата ще трябва да търси недостигащите пари или като преразгледа плащанията за България, или чрез актуализация на бюджета на НЗОК, който е 3.8 млрд. лв. Евентуалната смяна на управителя на здравната каса задето е оповестил проблема с дълговете, ще донесе поредна доза нестабилност в здравния сектор. Освен това ще отнеме време, докато новият управител бъде одобрен от парламента. Засега не е известно кои са кандидатурите за нов управител на НЗОК.

Италия гласува на парламентарни избори на 4 март

Италианците ще отидат до урните на 4 март, за да изберат правителство. Според социологическите проучвания дясноцентристият блок, включващ партията на бившия премиер Силвио Берлускони "Форца Италия" и нейните крайнодесни съюзници, ще спечели най-много депутатски места, но вероятно няма да има работещо мнозинство. В този случай президентът може да помоли дясноцентристки представител да сформира управление или може да се обърне към популисткото движение "5 звезди", което се очертава като най-популярната единична формация. Друг вариант е да се насочи към избора на технократ, който да бъде приемлив за повече партии.

Ако президентът не успее да постигне политическа сделка, ще се наложи да свика нови избори. Но той, изглежда, не е много склонен на този вариант, тъй като резултатът може да е все така неубедителен. Парламентът ще се събере за пръв път на 23 март, което ще позволи по-дълги разговори преди установяването на правителство.

Членовете на социалдемократическата партия в Германия решават политическото бъдеще на Меркел

През изминалата седмица всички над 463 000 членове на Германската социалдемократическа партия (ГДСП) получиха бюлетини, с които да гласуват дали партията да остане коалиционен партньор на водения от Меркел консервативен блок. Резултатът, който е и обвързващ, се очаква да бъде оповестен на 4 март (неделя).

Членовете на ГДСП са разединени относно формирането на нова Голяма коалиция, тъй като именно управлението с консерваторите доведе до провала на ГДСП на изборите миналата година. Ако партията гласува против, канцлерът ще остане принудена или да управлява с променливо мнозинство, или да насрочи нови избори.

✓ Какво следва от разместването в енергетиката след оставката на Петкова

Купувачът на ЧЕЗ ще мине през всички проверки, заяви премиерът Борисов

Рязка промяна в държавната енергийна политика не се очаква да настъпи след оставката на досегашния министър Теменужка Петкова. Хората от бранша са убедени, че процесите и проектите в сектора изискват приемственост, а и от управляващата коалиция дадоха такъв сигнал. Не е за пропускане и фактът, че наследникът на Петкова ще председателства съвета "Транспорт, телекомуникации и енергетика" на ЕС, в част "Енергетика". Макар да е планирано името на новия енергиен министър да бъде съобщено чак в сряда, слуховете сочат, че това ще е досегашният заместник на Теменужка Петкова - Жечо Станков.

Аргумент за избора на Станков е и това, че с изразената от него подкрепа за пълната либерализация на електроенергийния пазар през последните месеци той си спечели симпатиите на работодателските организации, които само допреди две седмици настояваха Теменужка Петкова да подаде оставка и подготвяха протести.

Впрочем именно обещаните на бизнеса промени в законодателството ще са и една от първите задачи на новия енергиен министър. Също така отворен стои и въпросът с проекта АЕЦ "Белене". В началото на март ще се проведе поредната широка дискуссия по темата и се очаква Министерството на енергетиката да заяви по-категорична позиция за бъдещето на атомната централа. От ключово значение е и продължаването на работата по проектите за междусистемната газова връзка с Гърция и хъб "Балкан".

Кой е Жечо Станков

Жечо Станков е възпитаник на германския университет Universitat Regensburg, където получава магистърска степен по икономика. Има близо 10-годишен професионален опит в сферата на енергетиката. Бил е управител и собственик на фирмите "Екогаз инженеринг" и "Екотест", които се занимават с газификация, отопление и технически надзор на съоръжения с повишена опасност и изграждането на компресорни станции. Съосновател е на "Българска асоциация компресиран газ".

От 2011 г. Станков е общински съветник от ГЕРБ в Бургас. Заместник-министър на енергетиката е във втория и третия кабинет на Бойко Борисов - от 13 януари 2015 г. до 27 януари 2017 г. и от 9 май 2017 г.

"Инерком" под лупа

Купувачите на българския бизнес на CEZ - Гинка и Славчо Върбакови, заради познанството си с които Теменужка Петкова подаде оставка, ще бъдат проверени от държавните контролни органи. След като сделката между "Инерком България" и CEZ бе обявена от мнозина за скандална, правителствената информационна служба съобщи, че министър-председателят Бойко Борисов е възложил на Държавната агенция "Национална сигурност" (ДАНС) и Националната агенция за приходите да направят пълна проверка на случая. Премиерът също така е поискал в разследването на всички обстоятелства около сделката и купувача да се включат и Комисията за енергийно и водно регулиране и Комисията за финансов надзор.

"Формално правителството няма отношение по сделката между двете частни компании, но ще използва ресурса си да провери всички обстоятелства и да гарантира енергийната сигурност", се казва още в съобщението.

Омбудсманът Мая Манолова също обяви, че ще наблюдава с повишено внимание развитието на сделката за активите на ЧЕЗ. "Моят ангажимент е да защитавам потребителите и техните интереси да не бъдат negliжирани от институциите. Доставката на електроенергия е чувствителен въпрос и затова смяната на собствеността не бива да води до нарушения на правата на гражданите. Смятам, че са необходими законодателни промени, които да гарантират прозрачност, контрол и защита на обществения интерес и правата на гражданите при сделки от такъв мащаб", се казва още в позицията на омбудсмана.

Според Манолова важно е какви ангажименти ще поеме новият собственик, какъв е неговият капацитет за изпълнение на дейността, какви инвестиции ще направи и как ще подобри качеството на предоставяните услуги.

Съпредседателят на "Обединени патриоти" Волен Сидеров пък поиска новата антикорупционна комисия и прокуратурата също да се включат в проверките. "Сделката трябва да се провери основно и всичко съмнително да се изчисти. Ако има основания - да се прекрати", каза Сидеров.

Investor.bg

✓ Румен Радев и Александър Вучич обсъдиха проблемите на българите в Сърбия

Магистралата между Ниш и София и изграждането на газова интерконектор са приоритетни проекти за двете страни

Президентът Румен Радев и президентът на Сърбия Александър Вучич обсъдиха проблемите на българското население в Сърбия, съобщи пресцентърът на президентството. Вучич е на официално посещение в България по покана на българския президент.

Румен Радев благодари на сръбския си колега за осъществените промени в сръбското законодателство по отношение на националните малцинства, но призова за повече усилия за прилагането на законодателните мерки по отношение на българското население.

„Обсъдихме проблемите в тези региони, включващи липсата на достатъчно инвестиции, ниската трудова заетост, недостатъчен достъп до обучение на майчин език, здравни и социални услуги“, заяви Радев.

На срещата двамата поеха ангажимент да бъдат взети краткосрочни мерки за възможността българите в Сърбия да имат повече достъп до информация на български език, като се реши проблемът с недостиг на финансиране на медиите на майчин език в областите на Димитровград и Босилеград.

Александър Вучич увери, че в кратък срок ще бъдат взети мерки не само на политическо, но и на местно ниво, за подобряване на условията на живот на българите на запад от границата ни.

Румен Радев даде позитивна оценка на посочената от Еврокомисията индикативна времева рамка за разширяване на ЕС до 2025 г. и определи този срок като ясна перспектива за европейското общо бъдеще на България и Сърбия.

Като приоритетни за двете страни проекти бяха определени завършването на магистралата между Ниш и София, изграждането на газова интерконектор между двете страни, оптимизирането и електрификацията на железопътния транспорт и увеличаването на броя на граничните пунктове на общата граница.

Радев отправи покана към Вучич страната му да вземе участие в инициативата Единно европейско небе, като се присъедини към Функционалния блок въздушно пространство между България и Румъния (DANUBE FAB).

В отговор на журналистически въпрос Радев призова да се търси мирно и добро за всички заинтересовани страни решение в диалога между Сърбия и Косово.

Александър Вучич благодари за подкрепата, която оказва България на Сърбия по европейския й път. Той отбеляза широките възможности за сътрудничество между държавни и частни фирми от двете страни в множество области, включително и във военната промишленост.

Румен Радев прие отправената покана от Вучич да посети Сърбия заедно с представители на българския бизнес за обсъждането на конкретни проекти за насърчване на двустранния икономически обмен. Дватама президенти ще посетят и районите, в които живее българското национално малцинство в Сърбия.

Александър Вучич обсъди сътрудничеството в областта на икономиката, туризма и инфраструктурата и с председателя на Народното събрание Цвета Караянчева, съобщи пресцентърът на парламента.

[Дарик](#)

✓ Обявяват победителите в Годишните награди за отговорен бизнес 2017

Българският форум на бизнес лидерите ще Българският форум на бизнес лидерите ще връчи своите престижни призове за корпоративна социална отговорност за 15-а поредна година

На церемония в понеделник, 26 февруари 2018 г., Българският форум на бизнес лидерите (БФБЛ) ще обяви имената на победителите в 15-ото издание на своите Годишни награди за отговорен бизнес – най-утвърденият и престижен конкурс за корпоративна социална отговорност у нас. Отличията ще бъдат връчени от министъра на икономиката Емил Караниколов, министъра на труда и социалната политика Бисер Петков, кмета на София Йорданка Фандъкова, заместник-министъра на образованието и науката Деница Сачева, заместник-министъра на околната среда и водите Николай Кънчев, посланикът на Великобритания Н. Пр. Ема Хопкинс.

„Много сме горди с рекордния брой номинации в актуалното издание на конкурса. Целта на БФБЛ като организатор е да популяризира добрите практики на бизнеса, които утвърждават високите стандарти в корпоративната отговорност и устойчивото развитие. Наградите са отлична възможност да отличим и насърчим компаниите със значителен принос към екологията, образованието, развитието на служителите и на цялостната социална среда, а и да им предоставим платформа за обмяна на идеи и опит“, коментира председателят на Форумта Ираван Хира.

За призовете в шестте категории в Годишните награди за отговорен бизнес 2017 се борят 112 социални инициативи на 71 компании. Най-много – 35, са кандидатите за титлата „Инвеститор в обществото“, 20 проекта се конкурират за „Инвеститор в знанието“, а по 18 са номинациите в „Инвеститор в човешкия капитал и условията на труд“ и „Маркетинг, свързан с кауза“. Наградата в категория „Инвеститор в околната среда“ е повече от една – класираните на първо, второ и трето място получават и право на участие в авторитетните Европейски бизнес награди за околна среда, на които БФБЛ е координатор.

Носителите на Годишните награди за отговорен бизнес се определят от независимо жури от уважавани представители на бизнеса, публичния и неправителствения сектор, академичните среди и медиите, а Международният форум на бизнес

лидерите избира един от всички номинирани проекти, който получава специалната награда Engage за принос на служителите. Победителите ще станат известни по време на церемонията по награждаването на 26 февруари от 18,30 ч. в зала „Роял“ на София Хотел Балкан.

[В. Банкеръ](#)

✓ Масово прелицензиране?

Новият закон за платежните услуги и платежните системи въвежда европейските правила

Без дебати депутатите приеха на 22 февруари 2018-а на второ четене новият Закон за платежните услуги и платежните системи. Чрез текстовете, разработени от Българската народна банка, се прилага новата - втора директива за платежните услуги в рамките на вътрешния пазар (по чието транспониране се работи от края на 2016-а). Срокът, в който трябваше да бъдат въведени директивите в страните членки на Европейския съюз, изтече на 13 януари 2018 година.

Покрай обсъждането на закона за широката общественост и за бизнес средите като че ли остана незабелязан фактът, че той въвежда нови правила за минималния капитал, с който трябва да разполагат компаниите, които по силата на този нормативен акт подлежат на надзор. Този минимален капитал ще зависи от обемите и видовете разплащания, извършвани от тези фирми. А когато има нормативни изменения за капитала, това обикновено води до прелицензиране и пререгистрация на поднадзорните лица. Затова се обърнахме към БНБ със следния въпрос: "Регламентите, описани в този закон, предвиждат ли задължително прелицензиране/пререгистриране в регистрите на БНБ на всички действащи в момента дружества за платежни услуги, за бързи кредити, както и дружеството "БОРИКА?". От БНБ ни върнаха следния отговор: "В съответствие с изискванията, предвидени в преходните и заключителните разпоредби на проекта за нов Закон за платежните услуги и платежните системи, в шестмесечен срок от влизането в сила на закона доставчиците на платежни услуги са длъжни да приведат в съответствие със закона дейността си и своите правоотношения с трети лица, възникнали преди влизането му в сила.

Издадените лицензи на платежни институции и дружества за електронни пари, както и издадените лицензи и разрешения на оператори на платежни системи по отменения Закон за платежните услуги и платежните системи запазват действието си, като в шестмесечен срок от влизането в сила на закона платежните институции и дружествата за електронни пари предоставят на БНБ информация и документи, удостоверяващи спазването на изискванията на новия закон. В шестмесечен срок от влизането в сила на новия закон операторите на платежни системи са длъжни да приведат дейността си в съответствие неговите разпоредби.

Дружествата за електронни пари, които имат и лиценз за извършване на дейност като платежна институция, в срок един месец от влизането в сила на закона уведомяват БНБ по кой от двата лиценза ще извършват дейност съгласно изискванията на този закон".

Чрез новия Закон за платежните услуги и платежните системи се правят корекции и в други нормативни актове, засягащи различни сфери на банковия бизнес. Някои от тези закони имат директно въздействие върху гражданите. За изясняването на тези промени отново зададохме въпрос на БНБ: "В закона има много текстове, променящи други закони. От какво са продиктувани текстовете, променящи/коригиращи правилата за лихвените проценти в Закона за потребителския кредит и в Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители? Дали тези промени са свързани с новите правила за определяне на лихвения индекс СОФИБОР, от чието изчисление БНБ се оттегля и то трябва да се извършва (ако такъв индекс въобще ще продължи да съществува) от лицензиран от БНБ администратор?". Получихме от БНБ следния отговор: "От 1 януари 2018 г. влезе в сила Регламент (ЕС) 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС и на Регламент (ЕС) № 596/2014 (Регламент (ЕС) 2016/1011).

С проекта на нов Закон за платежните услуги и платежните системи БНБ се определя като национален компетентен орган по прилагането на Регламент (ЕС) 2016/1011 по отношение на бенчмарковете за лихвени проценти и техните администратори, което е в съответствие с изискването на регламента (чл. 40) за определяне на един или няколко компетентни органа, отговорни за съблюдаване спазването на този регламент.

Предвидените в преходните и заключителните разпоредби на проекта на нов Закон за платежните услуги и платежните системи изменения в Закона за потребителския кредит (ЗПК) и в Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители (ЗКНИП) са в съответствие с въведените с Регламент (ЕС) 2016/1011 промени в съответните европейски директиви, транспонирани със ЗПК и ЗКНИП, изискващи изменения в предоставяната на потребителите информация относно използваните бенчмаркове в договорите за кредит, с цел постигането на по-голяма информираност на потребителите. Също така дефинициите на "референтен лихвен процент" по двата закона се привеждат в съответствие с дефиницията на понятията "бенчмарк" и "бенчмарк за лихвен процент" съгласно Регламент (ЕС) 2016/1011, тъй като в съществуващите към момента дефиниции се посочват само някои индекси (LIBOR, EURIBOR и SOFIBOR). Във връзка със започнал от страна на Европейската комисия преглед на транспонирането на ипотечната директива, в Приложение № 1 към чл. 29, ал. 2 от Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители е добавена дефиниция на договор за ипотечен кредит с неопределен срок, с оглед по-пълно синхронизиране на текста на закона с този на директивата.

Разпоредбите, свързани с измененията в ЗПК и ЗКНИП, се предвижда да влязат в сила, считано от 1 юли 2018 г., в съответствие със сроковете, заложиени в чл. 57, параграф 2 и чл. 58 параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/1011".

Според новия Закон за платежните услуги и платежните системи доставчиците на платежни услуги (банки, платежни институции и дружества за електронни пари). Те ще бъдат задължени да ограничават и контролират рисковете, свързани със сигурността на плащанията.

Ключова промяна задължава доставчиците да установяват задълбочено идентичността на платеца при достъп до платежна сметка онлайн, при нареждане на плащане или при извършване на действие от разстояние. За целта се предвижда тройна защита на потребителите при подобни действия - използване на няколко елемента за идентификация при извършване на плащане, категоризирани като знание (нещо, което само ползвателят знае), притежание (нещо, което само ползвателят притежава) и характерна особеност (нещо, което характеризира ползвателя), които са независими, така че нарушаването на един елемент да не влияе на надеждността на останалите. Процедурата е разработена по начин, който защитава поверителността на данните за установяване на идентичността. От тези три елемента доставчиците на платежни услуги прилагат най-често ПИН кодовете (нещо, което само ползвателят знае) и еднократни динамични кодове за потвърждаване на дадено плащане, генерирани от токен устройства или получени чрез съобщение през личния мобилен телефон или имейл (нещо, което само ползвателят притежава). Колкото до третия елемент, засягащ характерна особеност на клиента - нещо, което характеризира ползвателя, може да бъде посочена идентификацията чрез биометрични данни - като например пръстовият отпечатък или разпознаването на ириса.

Налагането на допълнителните защити се налага от тенденцията за нарастване на обема на електронната търговия, електронните плащания и появата на иновативни платежни услуги.

За неизпълнение на разпоредбите се предвиждат сериозни глоби за доставчиците на платежни услуги - до 2 млн. лева.

✓ **Започва дебатът за новото райониране на страната**

Министерството на регионалното развитие и благоустройството започва дискусия за новото райониране на страната. Началото ѝ ще бъде поставено от ресорния министър Николай Нанков на форум с участието на депутати, представители на държавната администрация и местната власт, бизнеса и научните среди.

В момента България е разделена на шест района от ниво 2 - Северозападен, Северен централен, Североизточен, Югозападен, Южен централен и Югоизточен.

Предложението на Междуведомствената работна група с участие на експерти от различни институции е да се направят промени, като за целта се предлагат 3 варианта – с 6, 5 и 4 района. Всеки от тях има своите плюсове и минуси, предимства и недостатъци, затова предложенията ще бъдат обект на широко обществено обсъждане през следващите месеци и едва когато се чуят всички мнения, всички позиции и аргументи, ще бъде взето решение. В края на 2018 г. ще бъде избран най-добрият модел за България.

Целта на промяната е да бъдат създадени силни и жизнени райони, които да са добре географски обособени и стабилни по отношение броя на населението. Промените трябва да създадат и по-добри условия за европейско финансиране в предстоящия програмен период.

Дискусионният форум ще се състои на 26 февруари, понеделник, 13 часа, „София Тех Парк“, бул. „Цариградско шосе“ №111, в партера на сградата „Лабораторен комплекс“.

✓ **Контролът за евросубсидиите се затяга**

Министерството на земеделието, храните и горите прави опит да ограничи субсидирането на изкуствено разделяните земеделски стопанства с цел да бъдат усвоени повече европейски средства. Ведомството е подготвило нова Наредба за "условията и реда за усвояване на изкуствено създадени условия по заявления за подпомагане със средства на Европейския фонд за гарантиране на земеделието в Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони". Още при гласуването на последните промени в Закона за подпомагане на земеделските производители стана ясно, че предстои създаването на такъв норматив. Неговата цел по дефиниция е да ограничи възползващите се от пролуката в закона земеделци, които създават "изкуствени условия", за да прибират повече от полагащите им се субсидии.

Проверки за изкуствено разделяне на стопанствата, за да се избегне таванът на плащанията, се правят още от 2015-а насам, но тъй като в еврорегламента правилата са разписани много общо, с новата наредба се прави опит да се даде яснота на кандидатите за директните плащания и на кандидатите по Програмата за развитие на селските райони какви точно са критериите, които водят до такива съмнения.

Още по това време беше установен т.нар. бум на фермери измамници, които са разделили стопанствата си заради получаване на по-високи евросубсидии.

Министерството на земеделието беше засякло над 170 фермери, които са разделили изкуствено нивите си на малки стопанства до 300 дка след 18 октомври 2011-а, за да получават допълнителни субсидии в периода 2014-2020 година. Още тогава беше установено, че различни стопани посочват едни и същи банкови сметки за превеждане на субсидиите. В този програмен период Евросъюзът за първи път определи, че дава по-високи субсидии на дребни и средни стопани, обработващи до 300 дка. Те получават и по 15 лв. бонус за всеки декар в добавка към общата за всички субсидия от 30 лв. на декар.

Роенето на фирмите започна, от една страна, заради по-високото плащане, а от друга, заради въведения от Брюксел таван, според който едно стопанство може да получава до 300 000 евро на година.

Сега, според заместник-министъра в агроведомството Вергиния Кръстева, новите текстове за т.нар. изкуствено създадени условия ги формулират като такива, при които в резултат на действия или бездействия на юридически или физически лица са извършени с цел получаване на предимство и набавяне на облага в противоречие с европейското законодателство.

В проектонорматива е посочено, че установяването им ще става с помощта на индикатори.

Фермерите обаче са притеснени именно от неяснотата около параметрите на дефиницията "изкуствени условия". Причината е, че именно тези "индикатори" не фигурират в самата наредба. Те щели да бъдат определени със заповед на изпълнителния директор на Държавен фонд "Земеделие". Според проектонорматива той ще е задължен в тримесечен срок след влизане в сила на наредбата да издаде заповед, чрез която да ги конкретизира.

Индикаторите ще са за лична, правна, икономическа, външна или структурна свързаност на кандидати, бенефициенти, ползватели или упълномощени техни представители по мерките и схемите за директните плащания и Програмата за развитие на селските райони.

Служители от фонда ще правят проверки на място за установяване на изкуствено създадени условия. Те ще представят становище за липсата или съмнения за наличието им, е посочено в проекта за наредба.

Кандидатът, за който има съмнения, ще има право да представи допълнителни документи и разяснения. Едва след това ще се взема окончателно решение по всеки отделен случай.

Започнатите производства за установяване на изкуствено разделени земеделски стопанства ще бъдат продължени по сега съществуващия ред, обяви заместник-министър Кръстева. Тя апелира фермерите да се включат активно в общественото обсъждане на наредбата, за да могат новите разпоредби да бъдат "коригирани", когато има ясни аргументи за това. До 15 март ще бъдат събирани всички предложения и едва след това ще бъде подготвен окончателният вариант на норматива. Таванът на плащанията у нас беше въведен от 2015-а по искане както на асоциации и организации, защитаващи дребните фермери, така и по настояване на Европейската комисия. Според него пълният размер на субсидията за единица площ е до 150 000 евро. За тези производители, които получават между 150 хил. и 300 хил. евро на година, се прилага намаление от 5%, а най-големите стопанства не получават нищо за горницата над 300 хил. евро. Причината беше, че само 4% от земеделските стопанства у нас обработват 80% от земята.

Истината е, че в последните години възможността за усвояване на европейските субсидии за обработваемите площи активира фермерите и те започнаха да увеличават все повече и повече обработваемите земи. През миналата година те надхвърлиха 38.5 млн. декара.

Размерът на площите на стопанствата у нас, според доклад на Българската академия на науките, е стигнал 24 300 декара. За сравнение, в Евросъюза средният размер за групата над 1000 дка е 2500 дка. Според доц. Огнян Боюклиев от Института за икономически изследвания към БАН, се оказало, че най-големият собственик, който контролира над 1 млн. декара земеделска земя, е българин. Нещо, което в цяла Европа няма. Боюклиев смята, че именно една от причините за концентрацията на земите е начинът на субсидиране с пари от европейските фондове. През 2015-а, когато беше въведен таванът на плащанията, са били засегнати седем юридически лица, а през 2016 -а нито едно, съобщи доц. Боюклиев. Данните за миналата година все още не са известни.

Какви редакции ще претърпи новият проектонорматив сега, за да се постави действителната граница между малките фермери и тези, които се правят на "малки", все още не ясно.

[БГНЕС](#)

✓ **Бойци и Съзидатели в надпревара за участие в Sofia Startup Expo 2018**

Първото в България изложение за стартиращи иновативни фирми ще отвори врати през март в зала „Джон Атанасов“, София Тех Парк. Две нови програми за участие на стартапи в Sofia Startup Expo 2018 обявиха организаторите на първото изложение за стартиращи иновативни фирми в България.

Това са Програма „Съзидател“ и Програма „Боец“, които очакват добрите идеи с бизнес потенциал в Креативната зона (Create zone) на изложението. Програма "Съзидател" (Founders Program) е специално разработена за стартапи в начална фаза на развитие, но с големи амбиции.

Създателите им ще получат работна маса (площ от 2 кв.м.), за да представят идеите си и достъп до уникална общностна програма, която да ги обгради с най-добрите предприемачи и ресурси. „Ние подкрепяме хората с идеи - „Съзидателите“, защото вярваме, че разнообразието стимулира новите бизнеси и иновациите. Вярваме, че всеки има право да стане предприемач и затова даваме възможност на повече хора да покажат какво са създали, като предложим изключително достъпна пакетна цена за участие в изложението - 290 лв., без ДДС“, каза ръководителят на проекта Димитрина Христова. По думите ѝ креативността, предприемчивостта и амбицията да създадеш свой успешен бизнес не бива да срещат прегради, а напротив – да бъдат насърчавани и стимулирани, за да „получат крила“. Затова и слоганът на първото Sofia Startup Expo е такъв - „Дай крила на своите идеи“, подчерта Христова. Другата програма – „Боец“ (Fighters Program) е за тези, които имат убийствена предприемаческа мисъл и бизнес с потенциал, но не са „родени“ в привилегирована среда. Насочена е към ученици, студенти, сдружения на млади иноватори.

Програмата "Боец" е точно като Програмата за съзидателите, но е безплатна! „Това е трудно, амбициозно и изискващо - за нея участниците трябва да ни представят идеята си по най-завладяващия начин и със сигурност това ще ги отведе с бързи темпове до всичко, от което се нуждаят, за да изведат бизнеса си на пазара. Ние им осигуряваме безплатен достъп до нашата Креативна зона, при първо участие. Сега те са на ход да покажат, че са Бойци!“, подчерта Димитрина Христова. Предложенията и заявките се очакват на имейл office@sofiastartupexpo.eu до 28 февруари 2018 г.

Sofia Startup Expo 2018 (SSE) е първото изложение за стартиращи компании и нови предприемачи в България. То ще срещне създателите на технологиите, иновационните мениджъри и инвеститорите, за да изградят партньорства и да оформят бъдещето. Събитието ще се проведе на 13 – 14 март 2018 г. в зала „Джон Атанасов“ в „София Тех Парк“ и ще събере под един покрив цялата стартап екосистема, необходима за започване и поддържане на стартиращ иновативен бизнес.

[News.bg](#)

✓ **Борисов: До края на годината сме в чакалнята на Шенген**

"Важно е да имаме ефективен орган за борба с корупцията. Не трябва на разни места да се случват безобразия, а после да се приписват на нас", изтъкна относно новия антикорупционен закон премиерът Бойко Борисов по време на 9-я Зимен университет на Младежи ГЕРБ.

"Винаги сме подкрепяли нашите съседи от Гърция, но не пропуснах случая да им припомним и някои важни неща. Преди години Гърция и Италия приеха проекта "Посейдон", който заобиколи България, но сега ги питам колко коректни бяха тогава", акцентира Борисов. Той коментира и отношенията с Турция и Русия - "Няма как да защитим интересите на ЕС на Балканите, ако не защитим добрите отношения между Турция и Русия", обясни премиерът.

По мнението на министър-председателят до края на годината ще влезем в чакалнята на Шенген.

Лидерът на ГЕРБ се позова на скорошно изказване на Манфред Вебер, той бил казал, че "който дойде в България всеки казва - България ни пази най-добре границите". Припомним, преди дни Вебер изтъна политическата ситуация в Румъния за виновник за забавянето и приемането на България в Шенген.

Той обясни, че още не можем да похарчим парите, които ЕС ни е дал. Съюзът казал "похарчете ги и да ви дадем още", обясни лидерът на ГЕРБ.

Относно протестите срещу застрояването на Национален парк Пирин Борисов изтъкна, че ГЕРБ е модерна партия и не може да си позволи да не се съобразява с неправителствените организации.

Опозицията няма реално за какво да се хване, обясни Борисов. Те нападнали, чрез медиите, за да стане ГЕРБ в обяснителен режим. По думите на премиера енергоразпределителните дружества са продадени 2005 г. 34% е прага за контрол, а държавата си е оставила 33%, за да няма контрол, изтъкна Борисов. БСП искат одържавяване.

Държавата е много лош стопанин, отсеке премиерът. Борисов изтъкна, че преди години, когато енергето било държавно България от въздух изглеждала като дискотека заради режима на тока.

Единственото спасение от частния бизнес е силни регулатори стана ясно по думите на Борисов. И трите дружества в България водят арбитражни дела за милиони, каза той.

"Теменужка й казах "дай си оставката", защото при липсата на здрав разум, да се разсъждава отстрани какво излезе? Приятелите на енергийния министър купили ЧЕЗ", изтъкна премиерът и допълни, че няма нищо общо в ситуацията и фактите са, че две частни компании са се разбрали.

Той бил посъветвал за оставка, защото не би позволил да се навреди на репутацията на ГЕРБ или на самия министър.

Припомним, министърът на енергетиката Теменужка Петкова подаде оставка преди дни. За да няма съмнение около сделката и заради близките й отношения с купувача на ЧЕЗ, Петрова депозира оставката си пред премиера Бойко Борисов. Малко преди това чешката ЧЕЗ одобри сделката за продажба на активите в България на купувача "Инерком Груп".

Опозицията не харесвала европредседателството. Толкова добри неща ставали, но те не ги искали, защото сме ние, каза Борисов.

"Може би и ние щяхме да сме завистливи", предположи премиерът.

[БНТ](#)

✓ **МВФ: Финансовата и банковата система в България са в добро състояние**

Две от банките в България продължават да се нуждаят и то веднага от по-големи капиталови буфери. Това са казва в изявление на Изпълнителния борд на МВФ за състоянието на България. Тези две банки станаха ясни още след стрес-тестовите на банковата система през 2016-та.

Според МВФ финансовата и банковата ни система са в добро състояние. Въпреки подобряването на финансовия контрол в страната обаче, МВФ отбелязва, че лошите кредити остават над средното ниво за ЕС.

Борда на директорите повиши прогнозата си за икономическия ни растеж тази година и според тях той ще стигне 3,8%. МВФ отбелязва, че доходите у нас държат доста ниско ниво и са наполовина спрямо средните в Европа. Прогнозата на фонда за тази година е ръст на доходите със 7%.

✓ **Първо обществено обсъждане на промени в Закона за движение по пътищата**

По-строг контрол и по-големи санкции за "системните нарушители" на пътя поискаха участници в дискуссията за нов Закон за движение по пътищата, която се проведе в Софийския университет "Свети Климент Охридски". Дискусията е организирана от неправителствения Институт за пътна безопасност.

Всяка година над 700 души загиват при катастрофи у нас. Това означава, че всеки ден войната по пътищата взема по две жертви. Въпреки многото изменения на Закона за движение по пътищата от началото на годината загиналите са с 14 души повече, спрямо същият период на миналата. Според бившия член на транспортната комисия в парламента Гроздан Караджов Националната стратегия, която трябва да намали броя на жертвите на пътя не е ефективна.

Гроздан Караджов, бивш председател на Комисията по транспорт и съобщения: "Повече от десетилетие убитите на пътя не намаляват, т.е. ние губим човешки животи в пъти повече, отколкото ако бяхме във реална война."

"Защо стратегията не работи според Вас?"

Гроздан Караджов, бивш председател на Комисията по транспорт и съобщения: "Повече от половината от нарушителите никога не стига до ефективно изтърпяване на наказанията. Било то глоба или отнемане на точки ли свидетелство за правоуправление."

Освен по-строги санкции за провинилите се шофьори, участниците в общественото обсъждане поискаха и създаване на "Държавен орган за управление на безопасността на пътя", както и разширяване на понятието "системен нарушител" в Закона за движение по пътищата.

Гроздан Караджов, бивш председател на Комисията по транспорт и съобщения: "Ами системен нарушител? Според досегашните предложения, би бил всеки нарушител, който извърши по-сериозно нарушение, там са изписани точно кои. Т.е. за най-леките не се отнася. Повече от три пъти в рамките на една година от влизане на първото наказателно постановление, или му бъдат отнети пак за същия период повече от 50 процента от полагаемите му се наказателни точки."

От Застрахователния бранш предложиха по-висока Гражданска отговорност за рисковите водачи и по-ниска за изрядните шофьори, както и въвеждане на видеорегистратор с правна възможност за използване на записа като доказателство в съда. От Софийският университет заявиха, че ще съдействат със специалисти от Юридическият факултет при изтовяването на новите текстове. За да се постигнат обаче трайни резултати в пътната безопасност, е необходимо:

Д-р Юрий Кучев, заместник ректор на Софийския университет: "Най-накрая да се възстанови това образование в училищата за пътна безопасност. Толкова много години, предписано е определени министри са взели отношение, обещали са, че ще изпълнят тези указания, а все още обучението е дадено на отделни ентузиаста."

Всички предложения ще бъдат обработени и текстовете ще бъдат предложени за обсъждане в Народното събрание и Министерския съвет.

[В. Сега](#)

✓ **Експерти разбиха на пух и прах реформата в ТЕЛК**

Опасенията са, че тя няма да реши проблемите на системата, а ще ги задълбочи

Концепцията на социалното министерство за реформа в ТЕЛК и НЕЛК беше посрещната с критики на първото ѝ обсъждане в съвместно заседание на комисиите по социална политика и по здравеопазване в парламента. Промените, които се обещават от години, все още не са оформени в законопроект.

Основната постановка на предложената реформа е експертната да се раздели на две - здравното министерство да преценява заболяването, а социалното - доколко то пречи на болния да работи. Това налага и създаване на две комисии - здравна, която ще определя степента на увреждане, и комисия за експертиза на работоспособността, която според концепцията трябва да заработи към НОИ през 2019 г., а цялостният модел да тръгне от 2020 г. Предложената реформа е свързана с 18 нормативни акта, които също трябва да претърпят промени. На този етап обаче разгорещените дискусии по концепцията не предвещават бързо постигане на консенсус.

Основните дебати са свързани с втората комисия за експертиза на работоспособността, която трябва да заработи към НОИ и бъдещето на инвалидните пенсии. "Новият модел не само няма да реши проблемите на системата, а дори ще ги задълбочи. Предложената концепция има само една цел - да намали механично броя на инвалидите. Тя ще лиши от инвалидна пенсия тези, които работят, както и тези, за които новите комисии към НОИ решат, че могат да тръгнат на работа. А след като оценим работоспособността им, кой работодател ще ги наеме?", коментира по време на заседанието д-р Боряна Холевич, председател на Сдружението на лекарите от ТЕЛК - София. Всъщност от текстовете на концепцията не става ясно дали работещите ще имат право и напред да получават инвалидните си пенсии.

Обясненията на вносителите са, че реформата ще помогне на системата да се отърси от фалшивите експертизи. Според изнесената статистика от 2000 г. насам разходите за инвалидни пенсии са скочили около седем пъти. Очаква се голямото свиване да започне със социалните пенсии, които не са обвързани с осигурителен стаж. Според организациите на хората с увреждане обаче новата методика по-скоро ще отвори кутията на Пандора. "Въпросът ни е след като от неработоспособни станем работоспособни, кои права ще ни бъдат отнети. Голяма част от хората с увреждания няма да могат да се вградят в трудовия пазар. Анализите сочат, че българските граждани с трайни увреждания са над 150 хил. От тях 30% са с основно образование, а 45% са с общ хуманитарен профил, те няма къде да се реализират на трудовия пазар у нас", каза Павел Савов, председател на българската асоциация за рекреация, интеграция и спорт.

[Cross.bg](#)

✓ **Премиерът ще открие Инвестиционния форум на ЕБВР за Западните Балкани**

Министър-председателят Бойко Борисов ще открие Инвестиционен форум за Западните Балкани, който се организира от Европейската банка за възстановяване и развитие в Лондон на 26 февруари. В конференцията ще вземат участие лидери от всички страни от региона - премиерите на Сърбия Ана Бърнабич, на Черна гора Душко Маркович, на Албания Еди Рама и на Република Македония Зоран Заев, на Косово Рамуш Харадинай и председателстващият председателството на Босна и Херцеговина Денис Звиздич.

Основна цел на Инвестиционния форум е да събере лидерите от региона с потенциални инвеститори от цял свят и да бъдат обсъдени възможностите за привличане на повече подкрепа от частния, финансовия и публичния сектор за реализацията на стратегически инфраструктурни проекти в Западните Балкани. Инициативата е част от поредицата срещи на върха, посветени на развитието и европейската перспектива на страните.

В рамките на форума са планирани и двустранни срещи на министър-председателя Бойко Борисов.

В делегацията на премиера са включени министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Ивайло Московски и председателят на Парламентарната комисия по енергетика Делян Добрев.

✓ **БНБ: Депозитите на домакинствата се увеличиха**

В края на януари 2018 г. депозитите на неправителствения сектор са 71.769 млрд. лв. или 68.4 на сто от brutния вътрешен продукт (БВП), като годишното им увеличение е 5.9 на сто, отчита Българската народна банка. Депозитите на нефинансовите предприятия са 21.689 млрд. лв. (20.7 на сто от БВП) в края на януари 2018 година. В сравнение със същия месец на 2017 г. те се увеличават с 14.5 на сто.

Депозитите на финансовите предприятия намаляват с 28 на сто на годишна база през януари 2018 година и достигат 2.490 млрд. лв. (2.4 на сто от БВП). Депозитите на домакинствата са 47.591 млрд. лв. (45.4 на сто от БВП) в края на януари 2018

година. Те се увеличават с 4.8 на сто спрямо същия месец на 2017 г. Кредитите за нефинансови предприятия нарастват с 1.6 на сто на годишна база през януари 2018 г. и в края на месеца достигат 31.097 млрд. лв. (29.6 на сто от БВП). Кредитите за домакинствата и НТООД са 19.741 млрд. лв. (18.8 на сто от БВП) в края на януари 2018 година. Спрямо същия месец на 2017 г. те се увеличават с 6.1 на сто.

В края на януари 2018 г. жилищните кредити са 9.506 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 8.2 на сто. Потребителските кредити възлизат на 7.774 млрд. лв. и се увеличават с 6.5 на сто спрямо януари 2017 г. Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 2.301 млрд. лв. (2.2 на сто от БВП) в края на януари 2018 година. В сравнение с януари 2017 г. те се увеличават с 53 на сто. Нетните чуждестранни активи са 51.784 млрд. лв. в края на отчетния месец при 51.738 млрд. лв. в края на декември 2017 година, като нарастват с 3.5 на сто в сравнение с януари 2017 г. През януари 2018 г. чуждестранните активи се увеличават с 3.2 на сто, като достигат 60.730 млрд. лева. Чуждестранните пасиви са 8.946 млрд. лв. и на годишна база нарастват с 1.1 на сто.

Logistika.bg

✓ България и Румъния с общи проверки на корабите по Дунав

Официално бе парафирано споразумение за условията и реда за извършване на съвместни проверки на плавателни съдове по вътрешните водни пътища в българо-румънския участък на река Дунав. [X] Подписи под документа сложиха изпълнителният директор на ИА „Морска администрация“ кап. Живко Петров и генералният директор на Румънската морска администрация Михай Андрей.

Споразумението е резултат от изпълнението на дейности по проект „Разработване на обща база данни и правна рамка за корабни проверки, извършвани в общия българо-румънски участък на р. Дунав чрез интерфейс към националната речна информационна система (RIS) – DANRISS, финансиран по Програмата за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A Румъния-България 2014-2020 г.

Основна цел на проекта е да се повиши нивото на координация между морските администрации на двете държави. Също така ще се разпишат специфични правила за корабоплаването в общия българо-румънски участък на реката, както и методика за оценка на риска при извършване на речния надзор. Като краен резултат българската и румънската морска администрация ще разполагат със софтуер за електронна база данни за извършване на проверки на плавателните съдове в общия участък по Дунав.

С подписването на Споразумението България изпълнява изискванията, разписани в чл. 17 от Директива на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година за установяване на техническите изисквания за плавателни съдове по вътрешни водни пътища и за отмяна на Директива 82/714/ЕИО (2006/87/ЕО) на Съвета.

Expert.bg

✓ 30 000 родни служители ще минат обучения по чужд език и дигитална грамотност

Около 30 хиляди работещи българи ще преминат обучение по чужд език или дигитална грамотност чрез средства по една от схемите на оперативната програма "Развитие на човешките ресурси".

На 23.02 бяха връчени първите договори на работодатели, кандидатствали по схемата "Обучения за заети лица", а техните работници ще бъдат включени в курсове през следващите две години, предаде "Дарик".

Близо 380 работодатели у нас ще получат европейски средства, за да включат своите работници в курсове за квалификация или курс по чужд език или дигитална грамотност. Това е шанс за кариерното развитие на работещите хора, заяви при връчването на договорите заместник-министърът на труда Зорница Русинова и се обърна към работодателите. Тя ги увери, че подкрепата, която има от труда и социалната политика, ще продължава.

"Обученията, подобряването на условията на труд в предприятията водят до по-висока производителност и това е ключът, по който вие можете да повишите заплатите на хората, работещи във вашите предприятия", подчерта Русинова.

Сред работодателите с одобрени проекти има фирми от различни браншове, като преработваща промишленост, печатна дейност, строителство.

✓ ДФЗ организира "Дни на отворените врати" в цялата страна

През тази година ДФЗ „Земеделие“ – РА ще организира „Дни на отворени врати“ във всички свои областни дирекции. Графикът за тяхното провеждане е одобрен от изпълнителния директор на институцията Живко Живков, съобщават на сайта на ДФЗ.

Инициативата „Дни на отворени врати“ е в съответствие с подхода за публичност и прозрачност в работата на институцията, която е част от приоритетите в програмата на изпълнителния директор Живко Живков. Отворените врати се организират в изпълнение на стратегическите цели на ДФЗ за подобряване обслужването на граждани и повишаване доверието във фонда, както и превенция на корупцията и противодействие на измамите.

В рамките на инициативата „Дни на отворени врати в ДФЗ „Земеделие“ – РА ще бъдат осигурени специални приемни за граждани в регионалните структури на фонда. Кандидатите по различните схеми, мерки и програми, които институцията администрира, ще могат да правят справки по възникнали казуси, да подават сигнали и жалби, както и да правят предложения за подобряване работата.

За регионалните медии ще бъде организирано и посещение на място на обект, финансиран от ДФЗ „Земеделие“ със средства от националния бюджет или от европейските фондове. Така обществеността ще може да се запознае с добрите практики в българското селско стопанство, осъществени с подкрепата на Разплащателната агенция.

Първите „Дни на отворени врати“ ще бъдат организирани в областните дирекции на ДФЗ в Благоевград - на 15.03.2018 г. и в Плевен – на 29.03.2018 г. Кога ще са останалите можете да видите на сайта на ДФЗ.

[В. Земя](#)

✓ Сметната палата проверява как се харчи излишъкът

Парламентът възложи на Сметната палата да извърши одит на допълнителните разходи/трансфери по бюджетите на първостепенните разпоредители, одобрени с постановления на МС от 10.05.2017 г. до 31.01.2018 г. “За” предложението гласуваха единодушно 140 народни представители.

Вносителите на искането за възлагане на проверката са Корнелия Нинова и група народни представители.

Срокът на проверката е до 1 юни 2018 г. Окончателният доклад на Сметната палата трябва да бъде внесен в Народното събрание до края на юни. Предложението за ревизия е мотивирано с големия обществен интерес как се харчат допълнителните бюджетни пари при осигуряване на публичност и прозрачност, според мотивите на носителите.

Като повод за одита от БСП използваха извънредно отпуснатите в началото на годината средства за увеличение на заплатите на полицаите, които заплашиха с протести по време на председателството. Тогава правителството спешно отпусна над 100 млн. лв. за повишение на заплатите. В момента протестират надзорителите в затворите, които не са съгласни с обещаното им 5 % увеличение на заплатите. Общата сума в правителствения резерв е около 3 млрд. лв.

✓ В ЕС се разтревожиха за тревожния спад в овцевъдството и козевъдството

От 80-те години на XX век насам в ЕС са изчезнали над 25 милиона овце, а през последните 17 години производството е намаляло с повече от 20%. Причините са изоставяне на дейността и застаряване на специалистите в тази област, заедно с тежките здравни кризи в сектора. Консумацията на овче и козе месо е намаляла значително, като за овчето месо тя е спаднала до 2 кг на човек спрямо 3,5 кг през 2001 г., а тази тенденция се наблюдава и през 2017 г., особено сред младите хора. Това се посочва в гласуван доклад за актуалната ситуация и перспективите на овцевъдството и козевъдството в ЕС на заседание на Комисията по земеделие и развитие на селските райони към ЕП. С доклада се призовава държавите членки да изготвят средносрочни и дългосрочни стратегии за развитие на овцевъдството и козевъдството с предложения за подобряване на селекцията на породите и пазарното реализиране на продуктите от секторите. Силната зависимост от помощите по линия на ОСП е знак за уязвимостта на тези сектори, които са изправени пред постоянен спад на консумацията на месо. Въпреки че на европейско равнище овцевъдството и козевъдството генерират едва 3,6% от цялото производство на животинска продукция, с 98 милиона добитък, тези отрасли обхващат обширни региони, голяма част от които се характеризират със значителни неблагоприятни природни условия.

„Овцевъдството и козевъдството са несъмнено едни от най-уязвимите сектори на животновъдството в Европейския съюз. С приемането на доклада за овцевъдството и козевъдството смятам, че ще подпомогнем фермерите в тези области, особено в България. Европа чу българските овцевъди и козевъди и прие голяма част от техните искания с внесените от мен препоръки“, коментира доклада българският евродепутат Момчил Неков. „Цените на овчи и кози продукти не трябва да падат под определени прагове, затова с доклада призоваваме Европейската комисия и държавите членки да проучат веригата за доставки при секторите овцевъдство и козевъдство, за да се гарантира, че фермерите получават адекватна подкрепа“. Докладът отбелязва въвеждането на подвижни доилни инсталации и кланици или установяването на такива съоръжения на място като необходимо за улесняването на производството на продукти от овче и козе месо и мляко. Това е препоръчително за страни като България с малко на брой кланици.

[Profit.bg](#)

✓ Седмичен спад за всички индекси на БФБ-София

Седмицата завърши със спад за всички индекси на БФБ-София.

SOFIX намалю с 1.31% през периода до ниво от 687.26 пункта, като това се случи след 1 зелена и 4 червени сесии.

Индикаторите BVBX40 и BGREIT загубиха 0.80% и 0.82% на седмична база до съответно 133.71 пункта и 114.65 пункта.

BGTR30 записа спад от 0.26% в рамките на петте сесии през седмицата до равнище от 557.92 пункта.

Три сесии през периода оформиха оборот на регулиран пазар за над 1 млн. лева.

Оборотът в понеделник бе 488 хил. лева; във вторник достигна до 655 хил. лева; в сряда бяха записани 1.007 млн. лева; сесията в четвъртък приключи при оборот от 1.197 млн. лева; петъчната сесия се отчете с 1.883 млн. лева.

Най-търгуваните позиции през седмицата, с по 98 сделки всяка, бяха тези на Химимпорт и Фонд за недвижими имоти България АД СИЦ.

Инвеститорите прехвърлиха 109 036 лота на Химимпорт оформяйки оборот от 258 хил. лева. Книжата на дружеството поскъпнаха с 1.25% на седмична база до 2.430 лева за лот. От началото на годината, акциите на компанията добавят 35.83%, което ги превръща в най-поскъпналата позиция на БФБ-София през тази година.

148 хил. лева оборот бе реализиран след прехвърляне на 78 924 лота от емисията на Фонд за недвижими имоти България АД СИЦ. Дяловете на компанията поевтиняха с 5.56% на седмична база до 1.870 лева за лот.

92 сделки през периода за 475 340 лота на Елана Агрокредит реализираха оборот в размер на 635 хил. лева. Акциите на дружеството загубиха 3.65% на седмична база до цена от 1.320 лева за лот.

39 249 лота от емисията на Софарма бяха предмет на 57 трансакции, оформяйки оборот от 162 хил. лева. Книжата на фармацевтичната компания поевтиняха с 0.24% на седмична база до 4.120 лева за брой.

53 хил. лева оборот бяха записани след 53 сделки за 5 494 лота на Монбат, като акциите на компанията поевтиняха с 5.00% на седмична база до 9.500 лева за брой.

35 сделки за 217 лота на ЧЕЗ Разпределение България оформиха близо 60 хил. лева оборот за периода. Акциите на компанията поскъпнаха с 3.08% на седмична база до 268.000 лева за лот. Днес стана ясно, че CEZ Group са решили да продадат активите си у нас на българската компания Инерком България, като според чешки медии сумата по сделката възлиза на 320 млн. евро. В последствие, министърът на енергетиката Теменужка Петкова събщи, че познава купувачите, избрани от ЧЕЗ, от 20 години, поради което си подава оставката, която малко по-късно бе приета от премиера Бойко Борисов. По време на сесията в петък, когато се разиграха събитията, книгата на ЧЕЗ Разпределение България поевтиняха с 4.29%.